

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 67 Pž-5241/2018-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Branke Šabarić Zovko, predsjednice vijeća, Davora Pustijanca, suca izvijestitelja i dr. sc. Jelene Čuveljak, članice vijeća, u pravnoj stvari 1. tužitelja DRAGANA BRZICE, OIB 41971726396 iz Splita, Studinova 7, i 2. tužitelja STEČAJNE MASE IZA GRADITELJ-MBT-S d.o.o. u stečaju, OIB 23662274210, Split, Dubrovačka 31, koje oba zastupa punomoćnica Merica Miše, odvjetnica iz Trogira, Mornarska 8, protiv 1. tuženika BIGROM d.o.o., OIB 25104092057, Gospić, Kukljić 65 i 2. tuženika HOTEL ANTE d.o.o., OIB 59265802064, Gospić, Jasikovačka 11, koje oba zastupa punomoćnica Sanja Relić, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Pećarević & Relić j.t.d., Zagreb, Zaharova 5, uz sudjelovanje umješaka na strani tužitelja MARIJE DEJANOVIĆ, OIB 20057140279 iz Viškova, Furićevo 63, DRAGANA DEJANOVIĆA, OIB 08261255881 iz Raba, Palit 134/A, kojeg zastupa punomoćnik Miljenko Barić, odvjetnik iz Rijeke, A. Starčevića 4/I i TATJANE KOVAČIĆ, OIB 11994512346 iz Viškova, Furićevo 63, koju zastupa punomoćnica Neli Grbić, odvjetnica iz Rijeke, Korzo 32/III, radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika i vraćanja u stečajnu masu, odlučujući o žalbi prvo i drugotuženika protiv presude Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-665/2017-72 od 8. lipnja 2018., u sjednici vijeća održanoj 12. veljače 2020.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se žalba prvo i drugotuženika kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Rijeci, poslovni broj P-665/2017-72 od 8. lipnja 2018. u točki 1., dijelu točke 2. njene izreke kojim je naloženo tuženicima naknaditi tužiteljima parnični trošak u iznosu od 1.694.625,00 kn, kao i u točki 4. i 6. njene izreke.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Rijeci, poslovni broj P-665/2017-72 od 8. lipnja 2018. u dijelu točke 2. njene izreke kojim je naloženo tuženicima naknaditi tužiteljima parnični trošak u iznosu od 450.000,00 kn i sudi:

Odbija se kao neosnovan zahtjev tužitelja za naknadu parničnog troška u iznosu od 450.000,00 kn (četiristopedesettisuća kuna).

III. Odbija se kao neosnovan zahtjev prvo i drugotuženika za naknadu troška sastava odgovora na žalbu u iznosu od 125.000,00 kn.

Obrazloženje

Presudom Trgovačkog suda u Rijeci, poslovni broj P-665/2017-72 od 8. lipnja 2018. presuđeno je:

„1. Prihvaća se tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. Utvrđuje se da je bez pravnog učinka prema stečajnoj masi G.P. LIKA d.o.o. u stečaju Gospić, Jasikovačka 9:

- Ugovor o kupoprodaji nekretnina sklopljen između G.P. LIKA d.o.o. Gospić, Jasikovačka 9, zastupano po direktoru Marjanu Mraoviću, kao prodavatelja i BIGROM d.o.o. Gospić, Papuča b.b., zastupan po direktoru Josipu Mraoviću, kao kupcu, a od 24.03.2006. ovjerenog kod javnog bilježnika Borisa Zdunića iz Gospića, pod brojem: OV-2155/2006, a koji se odnosi na nekretnine koje se nalaze na kč.br. 3291/3 k.o. Gospić ZU 3793 i stan površine 60,02 m2 sagrađen na čestici kč.br.3291/2 k.o. Gospić ZU 2309.

- Ugovor o kupoprodaji nekretnina sklopljen između G.P. LIKA d.o.o. Gospić, Jasikovačka 9, zastupano po direktoru Josipu Mraoviću, kao prodavatelja i BIGROM d.o.o. Gospić, Papuča b.b., zastupano po direktoru Nikoli Mraoviću, kao kupca od 06.srpnja 2007., ovjerenog kod javnog bilježnika Borisa Zdunića iz Gospića, pod brojem: OV-7853/07, a koji se odnosi na nekretnine koje predstavljaju dvije zgrade i dvorište ukupne površine 2270 m2 na kč.br.3291/1 k.o. Gospić ZU 2263.

- Ugovor o ulaganju stvari sklopljen između BIGROM d.o.o. Gospić, zastupano po direktoru Josipu Mraoviću s jedne strane, te HOTEL ANTE d.o.o. Gospić, zastupano po predsjedniku uprave društva Verici Popravak s druge strane, a koji se odnosi na nekretnine kč.br. 3291/3 k.o. Gospić ZU 3793 i stan od 60,02 m2 sagrađen na čestici kč.br. 3291/2 k.o. Gospić, poduložak 858 ZU 2309 od 19.travnja 2006. ovjerenog kod javnog bilježnika Borisa Zdunića iz Gospića, pod poslovnim brojem OV-2987/2006.

- Aneks ugovora o ulaganju stvari sklopljen između BIGROM d.o.o. Gospić, zastupano po direktoru Josipu Mraoviću s jedne strane, te HOTEL ANTE d.o.o. Gospić, zastupano po predsjedniku uprave društva Verici Popravak i članu uprave Marjanu Mraoviću s druge strane od 2.svibnja 2006.

II. Dužan je tuženik ad 1) BIGROM d.o.o. Gospić, Kukljić 65, OIB: 25104092057 trpjeti brisanje prava vlasništva na nekretnini označenoj kao kč.br. 3291/1 k.o. Gospić ZU 2263 sa svog imena uz istodobni upis prava vlasništva na ime stečajna masa G.P. LIKA d.o.o. u stečaju Gospić, Jasikovačka 9 u roku od 8 (osam) dana temeljem ove presude.

III. Dužan je tuženik ad 2) HOTEL ANTE d.o.o. Gospić, Jasikovačka 11, OIB: 59265802064 trpjeti brisanje prava vlasništva na nekretnini označenoj kao kč.br.3291/3 k.o. Gospić ZU 3793 sa svog imena uz istodobni upis prava vlasništva na ime stečajna masa G.P. LIKA d.o.o. u stečaju Gospić, Jasikovačka 9 u roku od 8 (osam) temeljem ove presude.

IV. Dužan je tuženik ad 2) HOTEL ANTE d.o.o. Gospić, Jasikovačka II, OIB: 59265802064 trpjeti brisanje prava vlasništva na nekretnini i to na stanu u prizemlju koji se sastoji od dvije sobe, kuhinje, blagovaone, kupaone i WC-a, izbe i hodnika, površine 60,02 m2, neodvojivo povezan sa suvlasničkim dijelom cijele nekretnine u smislu odredbi čl. 370. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, a koji se nalazi u zgradi sagrađenoj na kč.br. 3291/2 k.o. Gospić, broj poduloška 858 ZU 2309, sa svog imena uz istodobni upis prava vlasništva na ime stečajna masa G.P. LIKA d.o.o. u stečaju Gospić, Jasikovačka 9 u roku od 8 (osam) temeljem ove presude.

V. Tuženici ad I) BIGROM d.o.o. Gospić, Kukljić 65, OIB: 25104092057 i tuženik ad 2) HOTEL ANTE d.o.o. Gospić, Jasikovačka 11, OIB: 59265802064 dužni su vratiti u stečajnu masu G.P. LIKA d.o.o. u stečaju, Gospić, Jasikovačka 9 nekretninu

označenu kao kč.br. 3291/1 k.o. Gospić ZU 2263, nekretninu označenu kao kč.br. 3291/3 k.o. Gospić ZU 3793, te nekretninu i to stan u prizemlju koji se sastoji od dvije sobe, kuhinje, blagovaone, kupaone i WC-a, izbe i hodnika, površine 60,02 m², neodvojivo povezan sa suvlasničkim dijelom cijele nekretnine u smislu odredbi čl. 370. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, a koji se nalazi u zgradi sagrađenoj na kč.br. 3291/2 k.o. Gospić, broj poduloška 858 ZU 2309. koje su stekli temeljem ugovora te aneksa ugovora označenih u toč.I. izreke presude."

2. Nalaže se tuženicama 1. BIGROM d.o.o. Gospić, Kukljić 65, OIB: 25104092057 i 2. HOTEL ANTE d.o.o. Gospić, Jasikovačka 11, OIB: 59265802064 platiti tužiteljima 1. DRAGANU BRZICI, vodoinstaleru iz Splita, Studinova 7, OIB: 41971726396 i 2. STEČAJNOJ MASI IZA GRADITELJ-MBT-S d.o.o. u stečaju Split, Dubrovačka 31, OIB: 23662274210 iznos od 2.144.625,00 kuna na ime prouzročenog parničnog troška u roku od 8 (osam) dana.

3. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu parničnog troška u preostalom iznosu od 1.714.625,00 kuna kao neosnovan.

4. Nalaže se tuženicama platiti umješaču na strani tužitelja Draganu Dejanoviću iznos od 500.625,00 kuna na ime prouzročenog parničnog troška u roku od 8 (osam) dana.

5. Odbija se zahtjev umješača na strani tužitelja Dragana Dejanovića za naknadu parničnog troška u preostalom iznosu od 624.375,00 kuna kao neosnovan.

6. Nalaže se tuženicama platiti umješaču na strani tužitelja Tatjani Kovačić iznos od 312.500,00 kuna na ime prouzročenog parničnog troška u roku od 8 (osam) dana.

7. Odbija se zahtjev umješača na strani tužitelja Tatjane Kovačić za naknadu parničnog troška u preostalom iznosu od 250.000,00 kuna kao neosnovan."

Protiv ove presude žalbu su podnijeli tuženici, a u smislu odredbe članka 365. stavka 1. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11 – pročišćeni tekst, 25/13 i 70/19) uzeto je da presudu pobijaju u dijelu u kojem nisu uspjeli u sporu (točka 1., 2., 4., i 6. izreke). Presudu pobijaju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. Predlažu da ovaj sud preinači pobijanu presudu na način da u cijelosti odbije tužbeni zahtjev, a podredno da ju ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje. Potražuje i naknadu troška sastava žalbe u iznosu od ukupno 125.000,00 kn.

Odgovor na žalbu podnijeli su tužitelji predlažući da ovaj sud odbije žalbu tuženika i potvrdi prvostupanjsku presudu. Potražuju naknadu troška sastava odgovora na žalbu u iznosu od 125.000,00 kn.

Žalba je djelomično osnovana.

Ispitavši pobijanu presudu na temelju članka 365. stavaka 1. i 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11 – pročišćeni tekst i 25/13) u granicama razloga navedenih u žalbi i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. tog Zakona i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud je utvrdio da je pobijana presuda pravilna i na zakonu osnovana, osim u dijelu koji se odnosi na trošak postupka u kojem je donesena uz pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika (Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 24. ožujka 2006., Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 6. srpnja 2007., Ugovora o ulaganju stvari od 19. travnja 2006. te Aneksa Ugovora o ulaganju stvari od 2. svibnja 2006.) i zahtjev za povrat u stečajnu masu nekretnina koje su stečene pobijanim pravnim radnjama.

U obrazloženju pobijane presude prvostupanjski sud je utvrdio:

- da je između društva G.P. LIKA d.o.o. Gospić kao prodavatelja i prvotuzenika BIGROM d.o.o. Gospić kako kupca sklopljen ugovor o kupoprodaji nekretnina od 24. ožujka 2006., ovjeren kod javnog bilježnika Borisa Zdunića iz Gospića, pod brojem OV-2155/2006, a koji se odnosi na nekretnine koje se nalaze na kč. br. 3291/3 k.o. Gospić, zk. ul. 3793 za kupoprodajnu cijenu od 970.000,00 kn,
- da je sklopljen Ugovor o kupoprodaji nekretnina između G.P. LIKA d.o.o. Gospić kao prodavatelja i BIGROM d.o.o. Gospić kao kupca od 6. srpnja 2007., koji je ovjeren kod javnog bilježnika Borisa Zdunića iz Gospića, pod brojem: OV-7853/2007, a koji se odnosi na nekretnine na kč. br. 3291/1 k.o. Gospić, zk. ul. 2263 za kupoprodajnu cijenu u iznosu od 1.500.000,00 kn (Ugovor na listu 71-72 spisa),
- da su prvotuzenik BIGROM d.o.o. i drugotuzenik HOTEL ANTE d.o.o. sklopili Ugovor o ulaganju stvari 19. travnja 2006. temeljem kojeg BIGROM d.o.o. Gospić u cilju povećanja temeljnog kapitala društva HOTEL ANTE d.o.o. unosi u to društvo nekretnine u vrijednosti od 22.606.100,00 kn i to kč. br. 3291/3 k.o. Gospić upisana u zk. ul. 3793 k.o. Gospić, čk. br. 3318/1 i čk. br. 3320, obje upisane u z.k. ul. 3792 k.o. Gospić te nekretninu sagrađenu na čestici 3291/2 k.o. Gospić, poduložak 858, zk. ul. 2309, koji je ovjerio javni bilježnik Boris Zdunić iz Gospića, pod poslovnim brojem OV-2987/2006 te da je Aneks ugovora o ulaganju stvari sklopljen između BIGROM d.o.o. Gospić, Papuča b.b. te HOTEL ANTE d.o.o. Gospić od 2. svibnja 2006.,
- da je žiro račun stečajnog dužnika G.P. LIKA d.o.o. u stečaju blokiran od 28. veljače 2006.,
- da je tužba u ovom predmetu podnesena je 3. travnja 2009., a stečajni postupak nad društvom G.P. LIKA d.o.o. Gospić otvoren je 28. ožujka 2008. pa je tužba podnesena unutar prekluzivnog roka od dvije godine,
- da su pobijane pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnog postupka nad G.P. LIKA d.o.o. Gospić,
- da je pobijanim Ugovorom o kupoprodaji nekretnina od 24. ožujka 2006., koji se odnosi na k.č. br. 3291/3, k.č. br. 3291/2 ugovorena kupoprodajna cijena od ukupno 970.000,00 kn, a da je vještak Petračić u dopuni nalaza od 13. prosinca 2010. utvrdio tržišnu vrijednost nekretnina na dan sklapanja u iznosu od 17.976.823,92 kn, odnosno u iznosu od 19.968.020,94 kn, dok je vrijednost stana utvrdio u iznosu od 322.008,13 kn, iz čega proizlazi da razlika između ugovorene kupoprodajne cijene i tržišne vrijednosti nekretnina koje su predmet Ugovora o kupoprodaji od 24. ožujka 2006. iznosi 17.328.832,05 kn, odnosno 19.320.029,07 kn, te da je riječ o ogromnom nerazmjeru između ugovorene kupoprodajne cijene i tržišne vrijednosti tih nekretnina na dan sklapanja pobijanog Kupoprodajnog ugovora,
- da je ugovorom o kupoprodaji nekretnine na k.č. br. 3291/1 (dvije zgrade i dvorište) ugovorena cijena u iznosu od 1.500.000,00 kn, dok je vještak Petračić vrijednost te nekretnine na dan sklapanja Ugovora utvrdio u iznosu od 3.097.861,94 kn, pa i u odnosu na tu nekretninu postoji veliki nerazmjer između ugovorene kupoprodajne cijene i utvrđene vrijednosti nekretnine,

- da tuženik BIGROM d.o.o. ničim nije dokazao da je prodavatelju G.P. LIKA d.o.o. platio ugovorenu kupoprodajnu cijenu, iako se to obvezao učiniti u roku od 15 dana, kao da je na dan sklapanja Ugovora od 6. srpnja 2007. imao dospjelo potraživanje prema prodavatelju u visini razlike između iznosa od 298.269,53 kn i kupoprodajne cijene u iznosu od 1.500.000,00 kn, niti da je taj iznos podmiren prijebojem,
- da tuženik BIGROM d.o.o. ničim nije dokazao da je preuzeo u radni odnos sve radnike G.P. LIKA d.o.o.; nije naveo niti dokazao koliko je radnika u radnom odnosu imao G.P. LIKA d.o.o. u trenutku sklapanja tog Ugovora, niti je dokazao da je radnike zadržao najmanje tri godine, odnosno da je ispunio svoju ugovornu obvezu plaćanja naknade za prijenos osnovnih sredstava i nekretnina,
- da je ugovor o osnivanju hipoteke u korist hipotekarnog vjerovnika DALMACIJACEMENT d.d. Kaštel Sućurac od 9. lipnja 2006. sklopljen između tuženika BIGROM d.o.o., kao dužnika i G.P. LIKA d.o.o., kao hipotekarnog dužnika i BIGROM d.o.o. i G.P. LIKA d.o.o. zastupao direktor Josip Mraović te DALMACIJACEMENT d.d. kao hipotekarnog vjerovnika,
- da iz Ugovora proizlazi da dužnik BIGROM d.o.o. duguje hipotekarnom vjerovniku iznos od 1.233.881,06 kn te da je G.P. LIKA d.o.o. dopustila upis hipoteke na nekretnini k.č. 3291/1 upisana u ZU 2263 k.o. Gospić u njezinom vlasništvu radi osiguranja hipotekarne tražbine ovdje tuženika BIGROM d.o.o. (Ugovor o osnivanju hipoteke na listu 594-599 spisa), dakle, predmetna nekretnina stečajnog dužnika opterećena je hipotekom radi osiguranja tražbine, koja nije tražbina stečajnog dužnika, nego tuženika BIGROM d.o.o.,
- da su tuženici obiteljski i poslovno povezani s Josipom Mraovićem, koji je bio predsjednik uprave društva G.P. LIKA d.o.o. od osnivanja toga društva, da su u tom društvu članovi uprave u određenim vremenskim razdobljima bili, između ostalih, i njegov sin Marijan Mraović te Verica Popravak da je Josip Mraović bio jedini osnivač tuženika BIGROM d.o.o., kada su kao osnivači upisani njegovi sinovi Nikola, Marijan i Ivan Mraović te Marijana Božić, da je osnivač drugotuženika HOTEL ANTE d.o.o., bio prvotuženik BIGROM d.o.o. i Verica Popravak, s time da su članovi uprave toga društva bili Verica Popravak te Nikola i Marijan Mraović, a predsjednik uprave toga društva od 28. prosinca 2010. je Josip Mraović, da je u trenutku sklapanja Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 24. ožujka 2006. prodavatelja G.P. LIKA d.o.o. Gospić zastupao direktor Marijan Mraović, sin Josipa Mraovića, dok je kupca BIGROM d.o.o. kao direktor zastupao njegov otac Josip Mraović, da je prilikom sklapanja Ugovora o kupoprodaji nekretnina od 6. srpnja 2007. prodavatelja G.P. LIKA d.o.o. Gospić zastupao Josip Mraović, dok je kupca BIGROM d.o.o. zastupao njegov sin Nikola Mraović da je kod sklapanja Ugovora o ulaganju stvari od 19. travnja 2006. i Aneksa tom Ugovoru BIGROM d.o.o. zastupao direktor Josip Mraović, dok je HOTEL ANTE d.o.o. zastupala Verica Popravak i njegov sin Marijan Mraović,
- da se u odnosu na ugovor o ulaganju stvari od 19. travnja 2006. te Aneksa tome Ugovoru od 2. svibnja 2006., koji je sklopljen između prvotuženika BIGROM d.o.o. i drugotuženika HOTEL ANTE d.o.o., ne radi o pravnoj radnji stečajnog dužnika no odredbe članka 143. stavka 2. Stečajnog zakona treba tumačiti na način da se u tom slučaju treba utužiti kako protivnika pobijanja, tako i njegovog singularnog pravnog slijednika pa sukladno tome treba pobijati i obje poduzete radnje.

Na temelju tako utvrđenih činjenica prvostupanjski sud je ocijenio da su ispunjene sve pretpostavke iz članka 141. stavaka 1. – 4. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 44/96,

29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13) za podnošenje tužbe i pretpostavke iz članka 127. stavka 1. i članka 131. Stečajnog zakona za pobijanje pravnih radnji te je prihvatio tužbeni zahtjev.

Prvo i drugotuženik u žalbi u bitnome ističu da je pobijanom presudom naloženo drugotuženiku da vrati nekretnine koje su unesene kao temeljni kapital društva u stvarima, a način smanjenja je propisan isključivo odredbama članaka 462. do 465.c Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 137/09, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19) te postupak za smanjenje temeljnog kapitala mogu inicirati isključivo zakonom aktivno legitimirane osobe što pobijanu presudu čini nezakonitom i neprovedivom. Osim toga, drugotuženik ističe prigovor promašene pasivne legitimacije jer kao stranka nije poduzimao ni jednu spornu pravnu radnju niti stoji u bilo kakvom pravnom odnosu s društvom G.P. LIKA d.o.o. u stečaju, Gospić, pa smatra da je sud u odnosu na njega pogrešno primijenio materijalno pravo. Tuženici osporavaju rješenje kojim je sud dozvolio miješanje u spor umješačima na strani tužitelja jer umješači nisu mogli naslijediti pravo na poslovni udjel društva GRADITELJ MBT-S d.o.o. u stečaju, Split (stečajnog vjerovnika) koje je u trenutku donošenja rješenja o nasljeđivanju bilo brisano iz sudskog registra. Smatra da umješači nisu ničim doprinijeli razvoju postupka jer o činjenicama nisu imali nikakvih saznanja te se isključivo radi o obijesnom parničanju radi nametanja tuženicima neprimjereno visokih parničnih troškova. Također, tuženici navode da je prvostupanjski sud nepotpuno i netočno utvrdio kad je nastupio pravni učinak ugovora i jesu li se stekli uvjeti za pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika, kao i da je prvostupanjski sud krivo zaključio da je (uzimajući u obzir činjenicu ulaganja tuženika BIGROM d.o.o. u izgradnju HOTELA ANTE) tuženik BIGROM d.o.o. trebao tražiti u stečajnom postupku utvrđenje svog izlučnog prava, jer bi njegovo izlučno pravo oživjelo tek kad bi pobijana presuda postala pravomoćna. Oспорava i odluku o troškovima postupka jer prvostupanjski sud nije odlučio o zahtjevu tuženika za naknadu parničnog troška sukladno načelu culpaee budući da je punomoćnica tužitelja pokrenula dvije parnice za dva različita stečajna vjerovnika radi pobijanja istih pravnih radnji, a još je i ponovila pogrešku iz prve tužbe i u drugoj tužbi kao tuženika navela stečajnog dužnika, zbog čega su se morala održati dva ročišta u predmetu Trgovačkog suda u Karlovcu poslovni broj P-193/09 i to 14. prosinca 2008. i 19. siječnja 2009., a tuženici su bili primorani dati i odgovor na tužbu.

Neosnovano drugotuženik smatra da nije pasivno legitimiran u predmetnom sporu. Odredbom članka 143. Stečajnog zakona propisano je da se pravna radnja može pobijati i protiv nasljednika ili drugog univerzalnog pravnoga sljednika protivnika pobijanja (stavak 1.) te da se (stavak 2.) pravna radnja može pobijati protiv ostalih pravnih sljednika protivnika pobijanja 1. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja znao za okolnosti na kojima se zasniva poboynost stjecanja njegova pravnog prednika, 2. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja spadao u osobe koje su dužniku bliske, osim ako dokaže da u to vrijeme nije znao za okolnosti na kojima se zasniva poboynost stjecanja njegova pravnog prednika ili 3. ako je pravnom sljedniku ono što je stečeno ustupljeno bez naknade ili uz neznatnu naknadu.

Prvostupanjski sud je utvrdio, a tijekom postupka između stranaka to nije ni bilo sporno, da je drugotuženik u vrijeme poduzimanja pobijanih pravih radnji bio bliska osoba prvotuženiku i stečajnom dužniku. Budući da je odredbom članka 143. stavka 2. Stečajnog zakona propisano da se pravna radnja može pobijati i protiv ostalih (dakle i singularnih) pravnih sljednika, pod uvjetom da je pravni sljednik u vrijeme stjecanja spadao u osobe koje

su dužniku bliske, osim ako dokaže da u to vrijeme nije znao za okolnosti na kojima se zasniva pobožnost stjecanja njegova pravnog prednika (točka 2. stavka 2. članka 143. Stečajnog zakona), drugotuženik je pasivno legitimiran za podnošenje tužbe za pobijanje pravnih radnji kao singularni sljednik koji je od prvotuženika kao protivnika pobijanja stekao pravo na nekretninama i kao bliska osoba dužniku.

Činjenica da je drugotuženik stekao vlasništvo nekretnine na temelju ugovora o unosu nekretnine u njegov temeljni kapital, suprotno žalbenim navodima, nije prepreka za pobijanje takve pravne radnje. Naime, odredbom članka 127. stavka 1. Stečajnog zakona propisano je da pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnoga postupka kojima se remeti ujednačeno namirenje stečajnih vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini stečajni vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnoga dužnika i stečajni vjerovnici mogu pobijati u skladu s odredbama toga Zakona. Ako se zahtjev za pobijanje pravne radnje prihvati, pobijena pravna radnja je bez učinka prema stečajnoj masi i protivna je strana dužna vratiti u stečajnu masu sve imovinske koristi stečene na osnovi pobijene radnje (članak 141. stavak 5. Stečajnog zakona). Iz ovih odredaba proizlazi da je pobožna svaka prava radnja (stečajnoga dužnika, ali i određenih trećih) koja izaziva određene pravne posljedice, odnosno koja može dovesti do promjene u imovini dužnika na štetu njegovih stečajnih vjerovnika, pa tako i ugovor o unosu stvari u temeljni kapital (ako su za pobijanje ispunjene sve potrebne pretpostavke).

Neosnovano tuženici žalbom osporavaju umješačima na strani tužitelja pravo sudjelovanja u ovom predmetu. Odredbom članka 206. stavka 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da osoba koja ima pravni interes da u parnici koja teče među drugim osobama jedna od stranaka uspije može se pridružiti toj stranci. Tuženici smatraju da umješači nisu mogli naslijediti pravo na poslovni udjel društva GRADITELJ MBT-S d.o.o. u stečaju, Split (stečajnog vjerovnika društva G.P. LIKA d.o.o. u stečaju, Gospić) koje je u trenutku donošenja rješenja o nasljeđivanju bilo brisano iz sudskog registra te da umješači nisu doprinijeli razvoju postupka nego se isključivo radi o obijesnom parničanju radi nametanja tuženicima neprimjereno visokih parničnih troškova.

Otvaranjem stečaja nad društvom (u konkretnom slučaju društvom GRADITELJ MBT-S d.o.o. u stečaju, Split) prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnoga upravitelja (članak 89. stavak 1. Stečajnog zakona). Međutim, sama tijela pravne osobe ne prestaju otvaranjem stečaja. Naprotiv, ako se pri završnoj diobi mogu u punoj visini namiriti tražbine svih stečajnih vjerovnika, stečajni upravitelj će predati svakoj osobi koja ima udjela u dužniku onaj dio viška, na koji bi imala pravo u slučaju likvidacije izvan stečajnoga postupka (članak 195. Stečajnog zakona). U društvu s ograničenom odgovornošću to su članovi društva (članak 380. stavak 2. u vezi s člankom 472. Zakona o trgovačkim društvima - „Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 137/09, 111/12, 68/13, 110/15 i 40/19). Okolnost da je društvo GRADITELJ MBT-S d.o.o. u stečaju, Split brisano iz sudskog registra, ne znači da članovi tog društva više nikada ne mogu ostvariti prava na temelju poslovnog udjela u društvu i da bi eventualna preostala imovina tog društva nakon namirenja svih vjerovnika postala ošasna imovina, kako to tuženici ističu podneskom od 28. ožujka 2011. (str. 719. spisa). Zbog toga su umješači na strani tužitelja, suprotno žalbenim navodima, u situaciji kao u ovom predmetu (kada je potraživanje društva GRADITELJ MBT-S d.o.o. u stečaju, Split prema dužniku G.P. LIKA d.o.o. u stečaju, Gospić višestruko veće od dugova tog društva) imali pravni interes da tužitelji uspiju u ovom sporu. Također, umješači

ne mogu unaprijed znati hoće li stranka pravilno voditi parnicu, pa je umješaćima u konkretnom sporu pravilno priznato pravo miješanja u parnicu na strani tužitelja i pravo na naknadu parničnog troška koji su zbog toga imali.

U odnosu na žalbene navode tuženika da je prvostupanjski sud netočno i nepravilno utvrdio kada su nastupili pravni učinci ugovora i zbog toga jesu li ostvarene pretpostavke pobijanja treba istaknuti kako su predmet pobijanja u ovoj pravnoj stvari ugovori o prodaji nekretnina i ugovor o ulaganju nekretnina u društvo. Smatra se da je pravna radnja poduzeta u vrijeme kada nastupe njihovi pravni učinci (članak 138. stavak 1. Stečajnog zakona), a ako je za pravovaljanost nekoga pravnoga posla potreban upis u zemljišnu knjigu, upisnik brodova, brodova u izgradnji ili zrakoplova, smatrat će se da je pravni posao poduzet onda kad su bile ispunjene ostale pretpostavke za njegovu valjanost, izjava volje o upisu postane obvezujuća za dužnika i druga strana podnese zahtjev za upis pravne promjene (članak 138. stavak 2. Stečajnog zakona). Dakle, pravni učinak pravne radnje – ugovora o kupoprodaji nekretnine – nastupio je kad je druga strana podnijela zahtjev za upis pravne promjene u zemljišnu knjigu (pod uvjetom valjanosti ostalih pretpostavki).

U konkretnom slučaju, prvostupanjski sud je utvrdio da je ugovor sklopljen 24. ožujka 2006. bio upisan u zemljišne knjige 4. travnja 2006., ugovor od 6. srpnja 2007. bio upisan 2007. godine, a ugovor o ulaganju stvari od 19. travnja 2006. bio uknjižen 2. svibnja 2006. Budući da je stečaj nad društvom G.P. LIKA d.o.o. Gospić bio otvoren 28. ožujka 2008., prvostupanjski sud je utvrdio da su radnje poduzete prije otvaranja stečajnog postupka u smislu odredbe članka 127. stavka 1. Stečajnog zakona. Navedeno utvrđenje žalbenim navodima nije dovedeno u sumnju. Budući da su uknjižbe prava vlasništva u zemljišnim knjigama provedene prije otvaranja stečajnog postupka, evidentno je i da su pravni učinci pravne radnje usmjerene na prijenos vlasništva nekretnina nastupili prije otvaranja stečajnog postupka (a ne nakon toga). Također, iz prijedloga za otvaranje stečajnog postupka nad dužnikom GP LIKA d.o.o. Gospić (str. 730 spisa) i rješenja o otvaranju stečajnog postupka (str. 731. spisa) proizlazi da je prijedlog podnesen 6. studenoga 2007., pa su i radnje poduzete tijekom 2006. i 2007. godine poduzete unutar razdoblja od dvije godine prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka. Okolnost da prvostupanjski sud nije utvrdio datum kad je podnesen zahtjev za upis promjene vlasništva u zemljišne knjige, suprotno žalbenim navodima, u konkretnom slučaju nije imao utjecaja na pravilnost utvrđenja o postojanju pretpostavke pobijanja iz članka 127. stavka 1. Stečajnog zakona, odnosno, da je radnja poduzeta prije otvaranja stečajnog postupka.

Pozivanje tuženika na odredbu članka 142. Stečajnog zakona i prava protivnika pobijanja u slučaju vraćanja onog što je primio na temelju pobijene pravne radnje nema utjecaja na osnovanost tužbenog zahtjeva u ovoj parnici.

Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je pravilno utvrdio činjenično stanje, te na tako utvrđeno činjenično stanje, pravilno je primijenio materijalno pravo. Utvrdivši da su ispunjene procesne pretpostavke pobijanja pravnih radnji u stečaju, i da je stečajni dužnik G.P. LIKA d.o.o. u stečaju, Gospić, prodao nekretnine za cijenu višestruko manju od tržišne vrijednosti nekretnina bliskoj osobi, koje je onda nekretnine unijela u temeljni kapital trećeg društva, također bliske osobe stečajnog dužnika, a i ulagača, prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe članka 131. stavka 3. Stečajnog zakona i članka 141. stavka 5. Stečajnog zakona, kao i članka 143. stavka 2. točke 2. Stečajnog zakona prihvatio tužbeni zahtjev.

U odnosu na odluku o trošku postupka, neosnovano tuženici u žalbi ističu da imaju pravo na naknadu troška postupka po načelu culpa u iznosu od 369.123,00 kn. Činjenica da su dva vjerovnika podnijela tužbu za pobijanje istih pravnih radnji u dva različita parnična postupka koji su naknadno spojeni radi zajedničkog raspravljanja, ne predstavlja okolnost iz članka 156. stavka 1. Zakona o parničnom postupku kojim je propisano da je stranka dužna neovisno o ishodu parnice nadoknaditi protivnoj stranci troškove koje je uzrokovala svojom krivnjom ili slučajem koji se njoj dogodio. U parničnom postupku sud raspravlja i odlučuje u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka i građanina, o osobnim i obiteljskim odnosima građana te u radnim, trgovačkim, imovinskim i drugim građanskopravnim sporovima, ako zakonom nije za neke od tih sporova određeno da u njima sud rješava po pravilima kojega drugog postupka (članak 1. Zakona o parničnom postupku). Stoga svaka fizička i pravna osoba ima pravo ostvarivati svoja građanska prava u parničnom postupku i pokrenuti postupak. Ako je to potrebno da bi se ubrzalo raspravljanje ili smanjili troškovi (članak 313. Zakona o parničnom postupku), sud može spojiti parnice radi zajedničkog raspravljanja, što je u konkretnom slučaju i učinjeno.

Odredbom članka 154. stavka 1. Zakona o parničnom postupku propisano je da stranka koja u cijelosti izgubi parnicu dužna je protivnoj stranci i njezinu umješacu naknaditi troškove izazvane vođenjem postupka. Stoga je prvostupanjski sud pravilno obvezao tuženike na naknadu troška koji su u parničnom postupku imali umješaci.

Osim u dijelu koji se odnosi na potrebu vođenja parnice i pravo umješaca na sudjelovanje u postupku, žalitelji nisu posebno osporavali odluku o naknadi parničnog troška. Tužiteljima je prvostupanjski sud dosudio naknadu troška u iznosu od 2.144,625,00 kn.

Međutim, zbroj troškova prema radnjama za koje je tužiteljima priznata naknada iz obrazloženja pobijane presude iznosi 1.944.625,00 kn. Zbog toga je iznos naknade parničnog troška trebalo umanjiti za 200.000,00 kn. Osim toga, prvostupanjski sud je neosnovano dva puta priznao tužiteljima nagradu za istu radnju i to sastav tužbe u predmetu P-105/09 (dva puta iznos od po 100.000,00 kn), kao i za zastupanje na ročištu 24. veljače 2010. (dva puta u iznosu od 100.000,00 kn), pa je i za te iznose uvećane za PDV trebalo umanjiti ukupni iznos naknade troška tužiteljima.

Slijedom iznesenog, navodima žalbe tuženici nije doveli u sumnju zakonitost i pravilnost pobijane odluke u odnosu na glavni zahtjev, pa je valjalo na temelju odredbe članka 368. stavka 1. Zakona o parničnom postupku, presudom odbiti žalbu kao neosnovanu i potvrditi prvostupanjsku presudu u dijelu kao pod točkom I. izreke ove presude.

U odnosu na rješenje o trošku postupka sadržano u pobijanoj presudi, prvostupanjska je presuda djelomično preinačena kao u točki II. izreke ove presude na temelju odredbe članka 380. točke 3. Zakona o parničnom postupku.

Tuženicima nije dosuđen trošak sastava žalbe, jer u žalbenom postupku nisu uspjeli u pogledu glavnog zahtjeva već samo u pogledu sporednih traženja. Iz navedenog proizlazi kako tuženici nisu uspjeli u ovom žalbenom postupku u odnosu na odluku o glavnoj stvari, zbog čega nemaju pravo na trošak žalbenog postupka (članak 166. stavak 2. u svezi odredbe članka 154. Zakona o parničnom postupku).

Tužiteljima nije dosuđen trošak sastava odgovora na žalbu, jer ta postupovna radnja nije bila potrebna za donošenje odluke (članak 155. Zakona o parničnom postupku). Stoga je i zahtjev tužitelja za naknadu troška nastalog u žalbenom postupku odbijen kao pod točkom III. izreke ove presude.

Zagreb, 12. veljače 2020.

Predsjednica vijeća
Branka Šabarić Zovko

Broj zapisa: **17893-f00d3**

Kontrolni broj: **04e4e-3a336-f3a1c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=BRANKA ŠABARIĆ ZOVKO, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE
HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.